

Ordino, 23 de febrer de 2022

Benvolguts col·legues de la Comissió de Festes d'Encamp.

Hem llegit el vostre diari de Carnaval, que enguany heu rebatejat com a *Encamplove*, i amb cert astorament hem vist determinades afirmacions sobre Ordino que ens agradaria matisar, corregir i, fins i tot, desmentir. És cert que per Carnaval tot s'hi val i que, qui més qui menys, ja sap que durant aquests dies es faran i es diran les bajanades més grans que durant tot l'any hem anat acumulant dins del pap. Però com també és cert que entre bajanada i mentida hi ha una línia molt fina, molt difusa que acaba confonent la realitat amb la il·lusió, creiem que és important que, en el marc de concòrdia carnavalera entre encampadans i ordinencs, a tothom li quedin clars els conceptes i la història, perquè no hi hagin confusions.

No volem fer altra cosa que contribuir a la vostra culturalització, ampliar la vostra saviesa aportant-vos un seguit d'argumentacions i que us ajudaran al vostre coneixement general. En concret ens referim a les festes de l'Ossa i dels Contrabandistes, sobre les quals ens acuseu d'haver-vos-les copiat... Res més lluny de la realitat!

1. Les festes de l'Ossa estaven esteses a tot el Principat d'Andorra i cada poble les feia a la seva manera. En parla en Fra Tomàs Junoy en el seu llibre "Relació sobre la Vall d'Andorra" (1838), el document escrit més antic que s'ha trobat fins ara que parli d'aquesta festa a Andorra i ho fa sense posar-hi cap nom de poble o de parròquia, cosa que s'entén com una festa generalitzada al país.
2. A Ordino concretament, hi ha els documents gràfics de principis de segle passat. Fotografies de Guillem de Plandolit datades entre 1902-1910 i de Joaquim Riba Cassany entre 1930-1947 i que podeu veure a través del web de l'Arxiu en línia. O el vídeo de Valentí Claverol dels anys 50 que podeu trobar al següent enllaç https://www.youtube.com/watch?v=KXZ-8_xfJms&t=4s i veure la representació de l'Ossa tal com es feia a la plaça d'Ordino, amb el mateix cap d'ossa com a màscara que s'utilitza avui en dia.
3. També us adjuntem els textos del llibre de l'Eva Julián (Hereus i Cabalers, 1997. Pàgs. 34, 35 i 73) on descriu dues coses que ens semblen rellevants: primer, que pels volts dels anys 50 el cap de l'Ossa ordinenca es va utilitzar per "estrenar i promoure una nova farsa de carnaval a Encamp anomenada el Ball de l'Ossa" i,

segon, que el Ball de l'Ossa d'Encamp va ser transformat com a farsa-espectacle carnavalesc a partir de l'any 50 per part de qui en va ser l'ànima durant molts anys, l'estimat Rossend Marsol 'Sícoris'. Aquesta teoria també està descrita per Càndid Riba a l'Anuari-Guia Turístic i Comercial de l'any 1969.

4. Pel que fa als Contrabandistes, tot és molt més difús i no hi ha documents que ens expliquin quins van ser els inicis de la festa, tot i que ambdues, la d'Encamp i la d'Ordino se situen en la mateixa època, hereves de les que es feien a principis de segle passat en molts pobles andorrans. De tota manera, les diferències entre una i altra representació són més que evidents, com podríeu comprovar si el dilluns de Carnaval al migdia us acosteu fins a la plaça del nostre poble.

Bé, creiem que per ser la primera lliçó, ja n'hi ha prou. Podem ampliar coneixements, si és que sou alumnes aplicats, en una segona classe. O bé podeu aprofitar que teniu el Ministeri de Cultura ubicat a la vostra parròquia, per passar més estones a l'Hotel Rosaleda documentant-vos i ampliar coneixements.

Ens sap molt de greu, benvolguts amics de la Comissió de Festes d'Encamp, que vosaltres a l'hora de documentar la festa no tingueu uns referents històrics com els nostres, que són més que centenaris. No us preocupeu, el pas del temps és inexorable i tot arriba.

Això sí, us reconeixem la vostra capacitat de saber captar l'atenció, no només dels encampadans, sinó de quasi tot el país, però no perquè feu més soroll us atorga el poder de l'exclusivitat. Sigui com sigui, estimats membres de la Comissió de Festes d'Encamp, us desitgem que passeu un bon Carnaval, que el gaudiu amb molta alegria i amb plenitud, ja que aquest any tot ens indica que els protocols, amb permís del virus, ens ho deixaran celebrar. Nosaltres, tingueu per ben segur que ho farem.

Una forta abraçada,

Associació de Cultura Popular d'Ordino